

ARMÁDA PŘI OVLIVŇOVÁNÍ VÝZKUMU V OBLASTI VÝZBROJE

VÝZBROJ-VÝZKUM-VÝZBROJOVÁNÍ

Neujasněnost cílového stavu Armády České republiky nutně přivádí k tomu, že není programově řízen způsob jejího přechodu ze současného stavu do stavu požadovaného. Tato skutečnost se pochopitelně odráží i v oblasti vyzbrojování Armády ČR a v podnicích zabývajících se zbrojní výrobou a vojenským výzkumem.

Zachování současného stavu v důsledku obav ze zhroucení celého armádního komplexu se současným omezením výdajů na tuto oblast způsobují to, že nelze najít prostředky na technický rozvoj. Vše je pohlceno na základní provozní výdaje "staré velké armády". To však v oblasti vyzbrojování přivede k následujícímu.

Výzkumné ústavy zabývající se vývojem výzbroje nemají odbytu na svou práci a nedostávají žádné další zakázky ani od armády, ani státu, ani od výrobních závodů. Důvodem toho, že není zákazník pro výzkum, je nekoncepčnost v přístupech k řešení otázek obrany státu, spoléhání se na všeléčivý účinek tržních mechanismů, nesolventnost a nespolehlivost armády a výrobních závodů a přesycenost Evropy a Blízkého východu výzbrojí. Další vážnou příčinou nedostatku práce výzkumných ústavů je jejich vlastní neschopnost přizpůsobit se novým podmínkám a najít si práci v jiném oboru. Současné managementy těchto ústavů a zařízení se snaží získat práci u svých bývalých zákazníků, případně se orientují na obchodní

činnost ve snaze získat prostředky pro zajištění nejn nutnějších nákladů již nefungujících ústavů.

Neschopnost prokázala většina vedoucích pracovníků těchto ústavů i svým zapojením se do procesu privatizace. Nedokázali vytvořit přijatelné a perspektivní privatizační projekty a nyní ztrácejí energii tím, že brání a prodlužují přijatý způsob privatizace zatím jimi řízeného podniku. Tím zapříchují odchod pracovníků, v prvním pořadí těch schopných, a dochází tak ke ztrátě schopnosti ústavu provádět jakýkoliv výzkum.

Ztráta možnosti vlastního výzkumu povede k závislosti naší armády na zahraničních firmách a tím i k ne zrovna žádoucí politické závislosti. Dalším důsledkem bude s největší pravděpodobností ne konverze zbrojní výroby ale spíše její restrikce se všemi důsledky pro ekonomiku a zmenšení variantností možností řešení obrany státu a výstavby ozbrojených sil.

Tento prognózovaný stav není nijak příznivý pro snahu našich politiků o začlenění ČR do společenství západoevropských zemí. Jestliže naši nejvyšší političtí představitelé dospěli k tomu, že Česká republika potřebuje armádu sice úměrnou počtu obyvatelstva a rozloze státu, ale dobře vycvičenou a vyzbrojenou, musí se zabývat i problémem jejího přezbrojování.

Řešit problém přezbrojení naší armády výhradně nákupem výzbroje ze zahraničí vyvolá sice pocit vděčnosti u prodejců, protože právě jim pomůžeme řešit jejich problémy s odbytem zastarávající výzbroje a zaměstnaností, ale sami si způsobíme problémy se zaměstnaností a bankroty zbrojovek a dalších výrobních podniků a výzkumných ústavů. Jsem přesvědčen, že radost několika jednotlivců z provize za tento obchod nenahradí vzniklé ekonomické škody státu a strádání řady lidí.

Možným východiskem je **ovlivnění výzkumu přímo armádou**. Vyžaduje to však včasné zpracování prognózy rozvoje armády a vojsk teritoriální obrany. Přerozdělení výdajových potřeb vojenského rozpočtu a zahájení reorganizace. **Definování požadavků na výzbroj** ozbrojených složek. Vyhlášení veřejných soutěží na jednotlivé zakázky pro výrobce a dovozce výzbroje. Vyhodnocení, na vysoké odborné úrovni, soutěžících projektů. Garanci zakázek svou solventností.

Při takovémto postupu budou vytvořeny předpoklady pro fungování tržních mechanismů i v oblasti zbrojařského průmyslu a výzkumu při současném zachování vlivu státu.

Výrobci výzbroje si velice rychle uvědomí to, že potřebují vstřebat do vlastní výroby výsledky práce výzkumných a vývojových pracovišť, proto aby obstály v konkurenci a nebudou litovat vynaložených finančních prostředků na tuto oblast.